

Některé chodby v klatovském podzemí časem zanikly, ty dochované dodnes představují spletitý labyrint, ve kterém je obtížné se vyznat. Historici připomínají, že orientaci v podzemí ztěžují i novější chodby, které vznikly za 2. světové války jako únikové cesty ze sklepů, toho času ve funkci protiletectvých krytů. (Fotografie mumií na předchozí straně jsou publikovány se svolením občanského sdružení Klatovské katakomby).

Otevírací doba:

- květen – září: denně 9 – 17 hod.
(od 12 do 13 hod. zavřeno)
- duben – říjen: soboty, neděle, svátky
9 – 17 hod. (od 12 do 13 zavřeno)

Vstupné:

- dospělí 40 Kč, děti (6 – 15 let), studenti 20 Kč

Tel.: 376 320 160, www.klatovy.cz/icklatovy

Mělník příběh vody

Město s vinařskou tradicí na soutoku Vltavy a Labe vzniklo na místě bývalého slovanského hradiště, které později přerostlo v románskou osadu. Tu chránil v několika následujících stoletích kamenný hrad, v roce 1542 přestavěný na zámek. Stavba, dnes opět v majetku Lobkowiczů, ukrývá téměř pod celou svou plochou rozsáhlé vinné sklepy kromě severního křídla pod konírnou, kde by prosakující močka vínu uškodila. V současnosti je část sklepních prostor přístupná. Je zde umístěna expozice o zdejší vinařské tradici a několik dobových nástrojů používaných ke zpracování vína. Prohlídka může být doplněna ochutnávkou zdejších vín.

Hned vedle zámku hledejte vstup do krypty pod kněžištěm proboštského chrámu sv. Petra a Pavla. Byla patrně vystavěna současně s tímto kněžištěm na počátku 16. století a původně snad měla sloužit jako hrobka významných osobností, možná i českých královen sídlících na Mělníce. Krátce po dostavění chrámu v době morových epidemií se však krypta začala využívat jako skládka kostí ze hřbitova okolo chrámu a k tomuto účelu sloužila až do roku 1787, kdy měly být z hygienických důvodů všechny kostnice v Čechách zrušeny. Krypta byla dlouho zazděná, rozsáhlý výzkum zde až od roku 1913 prováděl proslulý český antropolog Jindřich Matiegka. Odhadoval, že se zde nacházejí kosti 10 až 15 tisíc osob. Vypovídají o složení obyvatelstva v minulých stoletích, rozšíření chorob i stavu lékařské péče v novověku.

Návštěva nevelkého prostoru vyskládaného kostmi je silným zážitkem. Z masivních stěn vyskládaných z pažních kostí vystupují na několika místech nápisy sestavené z lebečních kostí. Naproti oknům se lze například dočíst Ecce – Mors, tedy Ejhle, smrt!

FOTO: TEREZA HROMÁDOVÁ

Chodba ve stěně Kalvárie v mělnické kryptě dokládá hloubku masivu vyskládaného ze stehenních a pažních kostí.

Lebky jsou tu uloženy čelem k návštěvníkům i obráceně. Ty obrácené jsou germánského původu, což se pozná podle vráscitého povrchu v oblasti temene.

Nejstarší stěna, vystavěná v letech 1520 až 1521, obsahuje ve spodní části kosti už ze 13. století. Za plůtkem dole vpravo jsou uloženy lebky, na nichž jsou patrné sečné rány a průstřely. Největší stěnu nazvanou Kalvárie, která je vyskládána ze stehenních a pažních kostí, zase poznáte díky chodbičce, dokládající hloubku celého masivu.

Nedávno byla v Mělníku zpřístupněna také 150 metrů dlouhá chodba vedoucí k místní studni, vybudované nejspíš při vzniku města ve 14. století. Studna je hluboká 54 metrů a na nejširším místě má průměr 4,54 metru, což ji činí nejširší známou studnou v Česku. Studna byla nějakou dobu jediným zdrojem pitné vody, ale s narůstající populací přesta-

la její funkce dostačovat. Navíc v případě požáru by taková situace znamenala pro město katastrofu. Proto se přistoupilo k vybudování potrubního systému, který přiváděl vodu z Podolí přes vodní věž do dřevěných rour. Potrubí dále rozvádělo vodu do kašen a také na zámek. Studna postupně ztrácela na významu. Kaplička, která ji na Mělnickém náměstí ochraňovala od roku 1749, byla pro svůj zchátralý vzhled roku 1893 zbourána. Dnes je studna uzavřena cihlovou klenbou a předlážděna, na náměstí na ni ale upozorňuje nápis ze světlých kostek.

V chodbě, která ke studni vede, je umístěna expozice o trestním právu na Mělníku, byť se studnou nemá tematicky mnoho společného. Než přistoupí návštěvníci ke studni, chráněné kovovou mříží, zastaví se u dřevěného rumpálu, pomocí něhož se voda ze studny dříve dostávala. ➔